

**PODLASKI URZĄD WOJEWÓDZKI
w BIAŁYMSTOKU
15-213 Białystok, ul. Mickiewicza 3**

PS-I.431.5.12.2015.KK

**Pani
Zenaida Profiruk
Dyrektor
Placówki opiekuńczo-wychowawczej
typu rodzinnego Nr 1
w Bielsku Podlaskim**

**ul. Jaroszewicza 15
17-100 Bielsk Podlaski**

Na podstawie art. 122 i 122a pkt 4 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 332), zwanej dalej ustawą, pracownicy Wydziału Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku:

- 1) Katarzyna Kuprianowicz-Spirydonow – główny specjalista (leg. sł. nr 11/2015),
- 2) Małgorzata Osipowicz – główny specjalista (leg. sł. nr 33/2011),

(upoważnienie do przeprowadzenia kontroli Nr 1/2015, znak PS.I.431.5.12.2015.KK, z dnia 16 czerwca 2015 r. wydane z upoważnienia Wojewody Podlaskiego przez Katarzynę Mularz – Zastępcę Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego), w dniu 7 lipca 2015 r. przeprowadzili w Placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego Nr 1 w Bielsku Podlaskim, ul. Jaroszewicza 15, 17-100 Bielsk Podlaski, kontrolę w zakresie prowadzenia dla każdego dziecka planu pomocy dziecku oraz karty pobytu dziecka w okresie od 1 stycznia 2014 r. do dnia kontroli.

Dokonano wpisu w książce kontroli pod poz. numer 4.

Placówka opiekuńczo-wychowawcza typu rodzinnego Nr 1 w Bielsku Podlaskim (Placówka) jest prowadzona przez Powiat Bielski na podstawie: decyzji z dnia 07.01.2008 r., znak PS-V.NK.90145/3/07, zezwalającej na prowadzenie placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego, w której może przebywać 8 dzieci, decyzji z dnia 24.01.2012r., znak PS.I-9423.13.2012.MO, wydanej w związku ze zmianą przepisów od 01.01.2012r. oraz decyzji z dnia 16.10.2012 r., znak PS-I.9423.15.2012.MO zmieniającej nazwę Placówki.

Wyjaśnień w trakcie kontroli udzielała pani Zenaida Profiruk – Dyrektor Placówki, odpowiedzialna za wykonywanie zadań w kontrolowanym zakresie.

W dniu kontroli w Placówce przebywało 6 dzieci w wieku od 4 do 18 lat.

Stwierdzono, że w Placówce, na podstawie § 17 ust. 2 rozporządzenia z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 292, poz. 1720), dla każdego dziecka prowadzi się plan pomocy dziecku oraz kartę pobytu dziecka. Zgodnie z oświadczeniem Dyrektora Placówki z dnia 07.07.2015 r., przy realizacji i ustalaniu planu pomocy dziecku uwzględniane jest zdanie dziecka i jego potrzeby.

Akta kontroli str. 102

Szczegółowemu sprawdzeniu podlegał losowo wybrany plan pomocy dziecku i karta pobytu dziecka, prowadzone jednemu dziecku, urodzonemu 01.10.2011 r., umieszczonemu w placówce 16.05.2014 r.

Zgodnie z art. 139 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, organizator rodzinnej pieczy zastępczej wspiera dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego, w sporządzeniu planu pomocy dziecku. Z wyjaśnień Dyrektora Placówki wynika, że w ramach współpracy są prowadzone stałe konsultacje, przedmiotem których jest diagnoza potrzeb, problemów, możliwości i specyficznej sytuacji dziecka, sposób postępowania wobec niego i jego rodziców.

Zgodnie z § 15 ust. 1 ww. rozporządzenia plan pomocy dziecku opracowuje się niezwłocznie po sporządzeniu diagnozy psychofizycznej dziecka, o której mowa w § 14 rozporządzenia. W diagnozie, sporządzanej przez psychologa lub pedagoga niezwłocznie po przyjęciu dziecka do placówki, uwzględnia się analizę: mocnych stron dziecka i jego potrzeb w zakresie opiekuńczym, rozwojowym, emocjonalnym, społecznym, przyczyn kryzysu w rodzinie oraz wpływu tego kryzysu na rozwój dziecka, relacji dziecka z jego najbliższym otoczeniem, osobami jemu ważnymi oraz rozwoju dziecka. Ponadto diagnoza winna zawierać, odpowiednio do wieku, rozwoju i doświadczeń dziecka, wskazania m. in. do dalszej pracy pedagogicznej z dzieckiem, programu terapeutycznego, pracy z rodziną.

Przedłożone do kontroli dwie „Diagnozy Psychofizyczne” zawierają opis sytuacji dziecka ze wskazaniem przyczyn umieszczenia w placówce i podaniem składu osobowego rodziny, opis funkcjonowania dziecka w placówce, opis funkcjonowania w przedszkolu, do którego dziecko zaczęło uczęszczać od 01.09.2014 r., opis pracy z rodziną. „Diagnozy Psychofizyczne” opatrzone są pieczęcią i podpisem młodszego koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej (psychologa – zgodnie z informacją przekazaną przez Dyrektora Placówki) oraz Dyrektora Placówki, nie zawierają dat ich sporządzenia. „Diagnozy Psychofizyczne” nie zawierają elementów, o których mowa w § 14 ust. 3 i 4 ww. rozporządzenia, nie mogą zatem stanowić podstawy do opracowania planu pomocy dziecku (§ 15 ust. 4 pkt 1 rozporządzenia).

W Placówce przechowywana jest dokumentacja dotycząca dziecka, na podstawie której opracowuje się plan pomocy dziecku (§ 15 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia), tj. postanowienie sądu z dnia 07.05.2014 r. w sprawie umieszczenia dziecka w trybie zarządzenia tymczasowego w instytucjonalnej pieczy zastępczej, skierowanie do Placówki wydane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Bielsku Podlaskim, z dnia 16.05.2014 r., wniosek Placówki do sądu z dnia 29.09.2014 r. o wydanie zezwolenia na dokonywanie czynności przekraczających zakres bieżącej pieczy, postanowienie sądu z 20.11.2014 r. o ograniczeniu władzy rodzicielskiej i upoważnieniu placówki do podejmowania w imieniu dziecka decyzji w zakresie opieki medycznej, karta informacyjna leczenia szpitalnego z 16.05.2014 r., wydruki korespondencji elektronicznej dotyczącej leczenia dziecka, książeczka zdrowia dziecka, pismo ośrodka pomocy społecznej z 26.03.2015 r. do PCPR w Bielsku Podlaskim informujące o sytuacji matki, potwierdzenie zameldowania na pobyt czasowy, odpis aktu urodzenia dziecka.

Zgodnie z § 15 ust. 4 pkt 3 plan pomocy dziecku opracowywany jest na podstawie analizy m.in. potrzeb dziecka w sferze opiekuńczej, rozwojowej, emocjonalnej, więzi z rodziną. W przedłożonej dokumentacji brak potwierdzenia, że powyższa analiza została dokonana.

Do kontroli przedłożono plan pomocy dziecku realizowany w okresie od maja 2014 r. do maja 2015 r., podzielony na następujące terminy realizacji (określone na stronach tytułowych): maj 2014 r. – sierpień 2014 r., sierpień 2014 r. – listopad 2014 r., listopad 2014 r. – maj 2015 r. Brak dokumentacji potwierdzającej działania po maju 2015 r. Plan pomocy dziecku został sporządzony przez Dyrektora Placówki (na ww. dokumencie znajduje się podpis i pieczęć Dyrektora, nie zawiera on jednak daty sporządzenia).

Plan pomocy dziecku obejmuje następujące obszary:

- funkcjonowanie społeczne,
- funkcjonowanie emocjonalne,
- samodzielność i umiejętność samoobsługi,
- czas wolny i zainteresowania,
- wychowanie prozdrowotne,

- współpraca z rodziną biologiczną.

W planie wyznaczono cele ogólne oraz cele szczegółowe i określono sposób ich realizacji. Sprawdzony plan pomocy dziecku jest opracowane niezgodnie z § 15 ust. 3 pkt 1 ww. rozporządzenia – nie określono celów i działań krótkoterminowych i długoterminowych, nie uwzględniono w nim w szczególności wieku dziecka i jego możliwości psychofizycznych, wskazując na przykład w obszarze funkcjonowania społecznego jako cel szczegółowy pracy z dzieckiem wyrabianie nawyku dbania o własne rzeczy poprzez naukę prania bielizny (akta kontroli str. 92). Natomiast ucząc dziecko samodzielności i umiejętności samoobsługi, jako cel pracy z dzieckiem obrano wyrabianie wytrwałości i cierpliwości, poprzez ściśle określenie zakresu obowiązków i czasu wykonania danej czynności (akta kontroli str. 88).

Nie wyznaczono również celu pracy z dzieckiem, o którym mowa w § 15 ust. 3 pkt 2 rozporządzenia.

W dokumentacji dziecka znajdują się „Zalecenia i wskazówki do pracy” sporządzone przez młodszego koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej i Dyrektora Placówki, opatrzone datami 18.05.2014 r., 18.08.2014 r. oraz 10.11.2014 r.

Dyrektor Placówki sporządza uwagi dotyczące realizacji planu, jednak nie są one opatrzone datą. W aktach dziecka znajdują się „Okresowe oceny sytuacji dziecka” sporządzane za okres maj 2014 r. – sierpień 2014 r. z 18.08.2014 r., sierpień 2014 r. – listopad 2014 r. z 14.11.2014 r., listopad 2014 r. – maj 2015 r. z 18.05.2015 r., na które składają się ocena aktualnej sytuacji rodziny dziecka, analiza stosowanych metod pracy z dzieckiem i rodziną, założenia planu pomocy dziecku, podsumowanie. Stwierdzono niemodyfikowanie planu pomocy dziecku w zależności od zmieniającej się sytuacji dziecka lub jego rodziny, zgodnie z § 15 ust. 5 rozporządzenia – w „Ocenie...” z 18.05.2015 r. zapisano, że nie zachodzi potrzeba modyfikowania planu pomocy dziecku, przy jednoczesnym stwierdzeniu, że „praca z rodziną naturalną okazała się nieskuteczna ... wszczęto postępowanie o pozbawienie władzy rodzicielskiej”.

Akta kontroli str. 20

Do kontroli przedłożono wydruk karty pobytu dziecka, o której mowa w § 17 ust. 2 ww. rozporządzenia, za okres od 15 maja 2014 r. do sierpnia 2014 r., od sierpnia 2014 r. do listopada 2014 r., od grudnia 2014 r. do czerwca 2015 r. Karta pobytu dziecka zawiera informacje o znaczących dla dziecka wydarzeniach, stanie zdrowia, postępach w nauce – w przedszkolu. W karcie znajdują się krótkie wpisy dotyczące dziecka, sporządzane co kilka dni, opatrzone datami. W karcie pobytu dziecka, w części dotyczącej istotnych wydarzeń, znajdują się również informacje o posiedzeniu „zespołu ds. oceny aktualnej sytuacji dziecka” w dniach 14.08.2014 r., 14.11.2014 r., 18.05.2015 r., natomiast karta pobytu powinna zawierać także ocenę aktualnej sytuacji dziecka sporządzaną co miesiąc, zgodnie z § 15 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia.

Akta kontroli str. 76-78, 54-56, 30-32

Wykonywanie zadań przez Placówkę opiekuńczo-wychowawczą typu rodzinnego Nr 1 w Bielsku Podlaskim w zakresie prowadzenia dla każdego dziecka planu pomocy dziecku oraz karty pobytu dziecka w okresie od 1 stycznia 2014 r. do dnia kontroli oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami.

Stwierdzone w trakcie nieprawidłowości dotyczyły:

- 1) opracowania planu pomocy dziecku na podstawie diagnozy psychofizycznej, sporządzonej niezgodnie z § 14 rozporządzenia,
- 2) braku potwierdzenia, dokonania analizy m. in. potrzeb dziecka w sferze opiekuńczej, rozwojowej, emocjonalnej, więzi z rodziną, o której mowa w § 15 ust. 4 pkt 3 rozporządzenia, stanowiącej podstawę do opracowania planu pomocy dziecku,
- 3) opracowania i prowadzenia planu pomocy dziecku niezgodnie z obowiązującymi przepisami, tj.:
 - nieokreślenie w planie pomocy dziecku celów i działań krótkoterminowych i długoterminowych, o których mowa w § 15 ust. 3 pkt 1 rozporządzenia, z uwzględnieniem w szczególności wieku dziecka i jego możliwości psychofizycznych,
 - niewyznaczenie celu pracy z dzieckiem spośród czterech wymienionych w § 15 ust. 3 pkt 2 rozporządzenia,

- niedokonanie modyfikowania planu pomocy dziecku w zależności od zmieniającej się sytuacji dziecka lub jego rodziny, zgodnie z § 15 ust. 5 rozporządzenia,
- 4) nieuzupełniania co miesiąc karty pobytu dziecka o ocenę aktualnej sytuacji dziecka, zgodnie z § 17 ust. 2 oraz § 17 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia.

W trakcie kontroli stwierdzono także nieoznaczanie datą sporządzenia dokumentów utworzonych w placówce.

Za powstałe nieprawidłowości odpowiedzialny jest w Dyrektor Placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego Nr 1 w Bielsku Podlaskim

Mając na uwadze powyższe zaleca się:

1. Dostosowanie planu pomocy dziecku, przy wsparciu organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, zgodnie z art. 139 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, do zapisów § 15 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej.
2. Dostosowanie karty pobytu dziecka do zapisów § 17 ust. 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej.
3. Prowadzenie dokumentacji określonej w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej, w sposób umożliwiający ocenę zachowania terminów wynikających z ww. przepisów.

Na podstawie art. 197 d ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, Dyrektor Placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego Nr 1 w Bielsku Podlaskim może zgłosić do Wojewody Podlaskiego zastrzeżenia, w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych.

W przypadku nieskorzystania z powyższego prawa, należy w terminie 30 dni powiadomić Wojewodę Podlaskiego o sposobie i terminie realizacji zaleceń pokontrolnych.

Z up. WOJEWODY PODLASKIEGO

/-/

Andrzej Kozłowski
Dyrektor Wydziału
Polityki Społecznej

Do wiadomości:

Pan Sławomir Jerzy Snarski
Starosta Bielski